

اسماعیلی: مشکلات تنفسی و رویی در صنایع آلانده نیشکر هفت تپه و مشکلات شنوایی محیط صنعتی و آسیب اسکلتی کارگران در کافه‌ها و رستوران‌ها که همه، نمونه‌هایی از بیماری‌های شغلی است

یا کارفرما است. این گواهی اهمیت زیادی دارد زیرا اگر کارگری پس از استخدام دچار بیماری شود، اثبات ارتباط بیماری با کار بدون آن دشوار خواهد بود. در نبود این گواهی، کارفرما می‌تواند ادعا کند بیماری فرد پیش از استخدام وجود داشته است.

طبق گفته‌های این پژوهشگر کار، دو عامل مانع ثبت بیماری ناشی از کار می‌شود و توضیح می‌دهد: «بسیاری از کارگران به دلیل قراردادهای موقت و نبود امنیت شغلی، از مراجعه به کمیسیون‌ها و ثبت بیماری خودداری می‌کنند که دلیل آن ترس از دست دادن شغل است و مورد دیگر بوروکراسی پیچیده و فرسایشی است که روند رسیدگی به بیماری‌های ناشی از کار را بسیار مهم و زمان‌بر می‌کند. بر خلاف حوادث ناشی از کار که روند مشخصی دارد، در این نوع بیماری‌ها مرجع تشخیص و نحوه رسیدگی روشن نیست. این سردرگمی باعث می‌شود بسیاری از بیمه‌شدگان برای بیماری خود حتی اقدام نکنند.

این راه‌ها باید در نظر بگیریم که بیماری‌های ناشی از کار صرفاً جسمی نیستند و می‌توانند جنبه روانی هم داشته باشند. استرس شغلی، فشار کاری

مضاعف یا عدم تناسب وظایف با شرایط جسمی فرد نمونه‌هایی از این بیماری‌ها هستند. مثل مشکلات تنفسی و رویی در صنایع آلانده نیشکر هفت تپه و مشکلات شنوایی محیط صنعتی و آسیب اسکلتی کارگران در کافه‌ها و رستوران‌ها که همه، نمونه‌هایی از بیماری‌های شغلی است. با این حال ساختار فعلی به‌جای پیشگیری، صرفاً جنبه حمایتی پس از وقوع بیماری مثل پرداخت غرامت و مستمری جزئی یا کلی دارد. در حالی که هیچ قانون یا برنامه ویژه‌ای برای ارتقای سلامت جسمی و روانی کارگران وجود ندارد. با این حال بحران سلامت کارگران مسائله‌ای سیاسی است. فقدان آمار و نبود سیاست‌های پیشگیرانه تا حدود زیادی عامدانه بوده و نتیجه مستقیم تصمیم‌گیری و مداخله نهادهای قدرت است.»

کارگران طی یک سال گذشته، تأکید کرد: حمایت و پیگیری امور بازماندگان همچنان در اولویت دولت و استانداری قرار دارد. محمد رضا هاشمی اظهار کرد: یاد و خاطره ۵۳ جان‌باخته این حادثه تلخ همیشه در ذهن مردم استان زنده است. وی با اشاره به نخستین سفر شهرستانی خود پس از آغاز مسئولیت در استانداری گفت: طبس و خانواده‌های کارگران معدن اولین مقصد سفر کاری ما بود و از همان ابتدا پیگیری امور خانواده‌های جان‌باختگان و کارگران در دستور کار قرار گرفت. استاندار با قدرانی از وزیر صنعت، معدن و تجارت، مجمع نمایندگان استان و استاندار سابق افزود: بسیاری از اقدامات حمایتی و خدماتی که امروز شاهد آن هستیم، با دستور مستقیم رئیس‌جمهور و پیگیری‌های مستمر مسئولان انجام شد. هاشمی به مهم‌ترین اقدامات انجام شده طی یک سال گذشته اشاره کرد و گفت: ساخت ۵۳ واحد مسکونی برای خانواده‌های جان‌باختگان توسط وزارت مسکن و شهرسازی، بهره‌برداری از بیمارستان امدادی طبس برای خدمات رسانی به کارگران و خانواده‌ها، آغاز عملیات اجرایی جاده معدنی طبس که پس از سال‌ها انتظار محقق شد، پیگیری و حل مسائل مربوط به حقوق و مزایای کارگران معدن و خانواده‌های آنها از جمله این اقدامات است.

وی بر اهمیت ممانعت از تکرار چنین حوادث تلخی در آینده تأکید کرد. استاندار بابیان اینکه همکاری میان وزارت صنعت، معدن و تجارت، استانداری و سایر نهادهای تابع تحقق این اقدامات شد، خاطر نشان کرد: این همدلی و پیگیری‌ها نشان‌دهنده توجه ویژه دولت به معادن و جامعه کارگری استان است و ادامه خواهد داشت. هاشمی متذکر شد: دولت و استانداری با همه ظرفیت‌ها در کنار خانواده‌های داغدار و کارگران خواهند بود و تمامی تلاش‌ها معطوف به تأمین رفاه، امنیت و آرامش خانواده‌ها خواهد بود.

۴۰ درصد تلفات بر اثر شرایط کاری است و نه حوادث ناگهانی!

مرگ آرام و تدریجی کارگران از بیماری‌های مزمن

بیماری‌های شغلی و نبود هماهنگی بین نهادهای وجود دارد که در نهایت باعث می‌شود تا وزارت بهداشت نقش پیشگیری از بیماری را به درستی اجرا نکند.

۴۰ درصد تلفات شغلی؛ ناشی از بیماری‌های مزمن

سازمان تأمین اجتماعی سال ۱۴۰۲ در گزارشی اعلام کرد که بیش از ۴۰ درصد تلفات شغلی گزارش شده مربوط به بیماری‌های مزمن ناشی از شرایط کاری بوده و نه حوادث ناگهانی! حتی طبق برآوردهای وزارت بهداشت هم سالانه بین ۵ تا ۷ هزار نفر به دلیل بیماری مرتبط با محیط کار دچار عوارض طولانی می‌شوند. براساس آمار سازمان جهانی بهداشت، هر سال بیش از دو میلیون نفر در جهان به دلیل بیماری‌های شغلی جانشان را از دست می‌دهند. برای همین کشورهای توسعه‌یافته همچون اروپا و آمریکای شمالی برنامه‌های ملی پایش و پیشگیری بلندمدت دارند و از داده‌های دقیق برای سیاست‌گذاری سلامت کار استفاده می‌کنند که همین موضوع از میزان بیماری‌های شغلی آنها می‌کاهد.

فقر آمار؛ مانع بزرگ پیشگیری

فقر آمار در حوزه کار، چالش همیشگی است که «فرشاد اسماعیلی» پژوهشگر حقوق کار با تأکید بر بحران «فقر آمار» در حوزه روابط کار توضیح می‌دهد: «متأسفانه ما در ایران با پدیده فقر آمار در حوزه کار مواجهیم. این مسأله در برخی مقاطع به‌صورت عامدانه دنبال شده و نوعی اجماع نانوشته در دولت‌های مختلف وجود داشته تا آمار واقعی منتشر نشود. علت آن روشن است.

اعداد قابل توجهی روبه‌رو می‌شویم. حدود ۴۰ تا ۶۰ درصد کارکنان به‌ویژه پرستاران، معلمان و کارگران صنایع مشکلاتی مثل کمردرد و گردن‌درد دارند. به‌طور مثال در مطالعه‌ای که سال ۱۳۹۷ روی کارگران نساجی اصفهان انجام شد، بیش از ۴۵ درصد آنها با مشکلات اسکلتی و عضلانی روبه‌رو بودند.

در صنایع همچون کارخانه‌های تولیدی، پتروشیمی و نفت هم احتمال کاهش شنوایی وجود دارد. بر همین اساس سال ۱۳۹۶ روی کارکنان یک پالایشگاه تحقیقی صورت گرفت و مشخص شد بیش از ۳۰ درصد آنها به دلیل سر و صدای ناشی از محیط با کاهش شنوایی مواجه شدند. در مورد بیماری‌های پوستی و تنفسی آمار چندانی در کشور نداریم اما همان میزان اندک هم نشان می‌دهد ۱۰ تا ۱۵ درصد کارکنان صنایع شیمیایی به مشکلات پوستی دچار می‌شوند و ۸ تا ۱۵ درصد کارگران معدن درگیر بیماری تنفسی هستند که البته آمارهای واقعی بیشتر از آن چیزی ست که منتشر شده است. به‌طور مثال بیشتر کارگران معدن جنوب طیس، پس از انفجار گاز در شهریور سال قبل، اعلام کرده بودند که به دلیل نشت گاز معمولاً دچار مشکلات تنفسی هستند که این تنها یک نمونه از کار در معادن کشور است.

وزارت بهداشت فقط نقش در مانی دارد و نه پیشگیری

بسیاری از این آمارهای داخلی طی سال‌های اخیر به‌روزرسانی نشده و همین موضوع در بررسی و ایجاد سیاست‌های پیشگیرانه تأثیر جدی خواهد داشت. با این حال وزارت بهداشت با بر خور داری از شبکه گسترده مراکز بهداشتی، دانشگاهی و تحقیقاتی در این زمینه می‌تواند بسیار اثرگذار باشد. به‌طور مثال با استفاده از زیرساخت‌های خود اطلاعات دقیق منطقه‌ای بیماری‌های شغلی را جمع‌آوری کند. در این شرایط دیگر در مانگ ری ندارد، بلکه نقش پیشگیری از بیماری را هم می‌تواند به خوبی ایفا کند. هر چند که در این زمینه محدودیت‌های بیشمار از جمله کمبود بودجه، اولویت نبودن

مربوط به پژوهش‌های مقطعی بوده ولی عددی بین ۴۰ تا ۶۰ درصد را نشان می‌دهد. براساس آمارهای داخلی، در برخی گروه‌ها مثل کادر درمان، براساس پژوهش مجله بهداشت و ایمنی کار که سال ۱۳۹۸ منتشر شد، این استرس بالای ۵ درصد است که بخش مهم آن به مشکلات اقتصادی و شرایط کاری در ایران برمی‌گردد. حتی در شغل معلمی که تصور می‌شود مشکلات کمتری دارد نیز این آمار قابل توجه است. برای مثال سال ۱۳۹۷ مجله علوم رفتاری در گزارشی استرس شغلی معلم‌ها را ۵۵ درصد اعلام کرد که این اعداد در سال‌های اخیر با توجه به افزایش فشار اقتصادی و بحران‌های اجتماعی که از سرگرفته شده احتمالاً افزایش پیدا کرده است.

مشکلات عضلانی سهم معلم، پرستار و کارگران صنایع

طبق بررسی‌های داخلی و آمارهای جهانی، مشکلات روحی و روانی تنها یکی از بیماری‌های شغلی به حساب می‌آید و براساس نوع هر شغل این آسیب‌ها متفاوت است. همچون بیماری‌های اسکلتی و عضلانی، تنفسی، پوستی، بینایی و شنوایی، قلبی، سرطان و انواع دیگر که طبق گزارش‌های سازمان جهانی کار سالانه حدود ۲.۷۸ میلیون نفر در جهان به علت بیماری‌ها و حوادث شغلی می‌میرند. از این تعداد ۲.۴ میلیون مرگ ناشی از بیماری‌های شغلی و ۳۸۰ هزار مرگ ناشی از حوادث کاری هستند. همچنین حدود ۲۷۴ میلیون مورد بیماری و آسیب شغلی غیرمربار هم به‌صورت سالانه منتشر می‌شود. در ایران هم با وجود ناقص بودن آمارها، با

ساختار فعلی، به‌جای پیشگیری، صرفاً جنبه حمایتی پس از وقوع بیماری مثل پرداخت غرامت و مستمری جزئی یا کلی دارد. در حالی که هیچ قانون یا برنامه ویژه‌ای برای ارتقای سلامت جسمی و روانی کارگران وجود ندارد

نسترن فرخه

بیماری‌های ناشی از کار در کشور آمارهای قابل توجهی را به خود اختصاص می‌دهند، با این حال برای پیشگیری از آن متولی خاصی وجود ندارد. براساس گزارش تأمین اجتماعی در سال ۱۴۰۲ بیش از ۴۰ درصد حوادث شغلی گزارش شده مربوط به بیماری‌های مزمن ناشی از شرایط کاری بوده و نه حوادث ناگهانی! حتی طبق برآوردهای وزارت بهداشت و درمان هم سالانه بین ۵ تا ۷ هزار نفر به دلیل بیماری مرتبط با محیط کار دچار عوارض طولانی مدت می‌شوند.

طبق گفته‌های کارشناسان حوزه کار، «ساختار فعلی به‌جای پیشگیری، صرفاً جنبه حمایتی پس از وقوع بیماری مثل پرداخت غرامت و مستمری جزئی یا کلی دارد. در حالی که هیچ قانون یا برنامه ویژه‌ای برای ارتقای سلامت جسمی و روانی کارگران وجود ندارد». در واقع وزارت بهداشت تنها نقش در مانی خود را ایفا می‌کند و فاقد نقش پیشگیرانه در این زمینه است. بیماری‌های شغلی بر خلاف حوادث ناگهانی، بی‌صدا و تدریجی به جان کارگران و کارمندان می‌افتند. بسیاری از افراد سال‌ها بدون اینکه بدانند در معرض خطر هستند، با شرایطی مواجه‌اند که بدنشان را فرسوده می‌کند. از انواع سرطان‌ها تا بیماری‌های اسکلتی عضلانی ناشی از حرکات تکراری، اختلالات روانی و حتی بیماری‌های قلبی، از جمله مشکلاتی ست که تنها با پایش بلندمدت قابل شناسایی خواهد بود. با این حال آمار دقیقی از این نوع بیماری‌ها نداریم.

بیشترین آمار؛

سهم بیماری‌های سلامت روان

طبق گزارش‌های سازمان بین‌المللی کار و سازمان جهانی بهداشت، یکی از رایج‌ترین مشکلات، در بحث سلامت روان و استرس شغلی در محیط کار است.

آمارهای Gallup در سال ۲۰۲۲ نشان می‌دهد ۴۴ درصد کارکنان جهان در بیشتر روزهای کاری استرس بالایی را تجربه می‌کنند. با این حال در ایران با وجودی که بیشتر آمارها

گزارش

وزیر صنعت، معدن و تجارت:

قانون جامع زغال سنگ، امنیت شغلی کارگران را تضمین می‌کند

طبس با بیان اینکه پیام رئیس‌جمهور در این مراسم به خانواده‌ها ابلاغ شد، اظهار کرد: امیدواریم یاد و نام جان‌باختگان معدن همواره زنده بماند و روحشان قرین رحمت الهی باشد.

وی به تصویب قانون جامع زغال سنگ در مجلس اشاره کرد و افزود: در این قانون مسائل مهمی از جمله امنیت شغلی، شرایط کاری و حقوق کارگران معدن دیده شده که می‌تواند بسیاری از مشکلات این حوزه را برطرف کند. وزیر صمت با تأکید بر اینکه معادن زغال سنگ جزو پرخطرترین معادن دنیاست، گفت: توجه ویژه به ایمنی باید در اولویت قرار گیرد تا شاهد حوادث تلخ مشابه نباشیم. اتابک از افتتاح مرکز امداد و نجات معادن طبس خبر داد و تصریح کرد: این مرکز با تجهیزیات کامل راه‌اندازی شده و می‌تواند در تقای سطح ایمنی معادن نقش مهمی ایفا کند.

وی خاطر نشان کرد: بیش از ۷۰ درصد ذخایر زغال سنگ کشور در خراسان جنوبی قرار دارد و توسعه و ایمن‌سازی این معادن برای اقتصاد کشور و امنیت کارگران اهمیت بالایی دارد.

ادامه حمایت ویژه از خانواده جان‌باختگان معدن طبس

استاندار خراسان جنوبی نیز در این مراسم با اشاره به خدمات ارائه شده به خانواده‌ها و

وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به تعهدات دولت برای حمایت از خانواده‌های حادثه‌دیدگان گفت: تمامی تعهدات دستگاه‌های مختلف از جمله وزارت راه و شهرسازی، وزارت کار، وزارت صمت و نهاد ریاست جمهوری به‌طور کامل اجرایی شده است.

محمد اتابک پنجشنبه در حاشیه مراسم سالگرد جان‌باختگان معدن زغال سنگ

خبر

کارگران ارکان ثالث نفت خواستار دریافت سرانه ورزش شدند

جمعی از کارگران ارکان ثالث پالایشگاه آبادان از اجرای سلیقه‌ای بخشنامه سرانه ورزش کارکنان انتقاد کردند.

این کارگران در گفت‌وگو با ایلنا گفتند: اخیراً بخشنامه‌ای از سوی وزارت نفت صادر شده که براساس آن سرانه ورزش برای نیروهای رسمی و قراردادی به‌تک‌تک اعضای خانواده تعلق می‌گیرد اما برای نیروهای پیمانکاری تنها به سرپرست خانواده پرداخت می‌شود و سایر اعضا محروم مانده‌اند.

کارگران ارکان ثالث پالایشگاه آبادان گفتند: ما کارکنان پیمانکاری بر این باوریم که عدالت، پایه و اساس هر تصمیم‌مدیریتی در سازمان‌هاست و این تصمیم نه تنها تبعیض آشکار میان کارکنان یک مجموعه است، بلکه برخلاف ماده ۳۸ قانون کار است که بر

اخبار کارگری

بیمه درمان گروهی بازنشستگان فولاد تمدید شد

سرپرست صندوق بازنشستگی کشوری از تمدید سه ماهه قرارداد بیمه درمان گروهی بازنشستگان فولاد با شرکت بیمه آتی‌ه‌سازان حافظ خبر داد. این تمدید از اول شهریور تا پایان آبان ماه ۱۴۰۴ در چارچوب سیاست هیأت‌مدیره قبلی و مصوبات دولت معتبر است. به گزارش ایلنا، علل‌الدین ازوجی افزود: در این دوره سه ماهه، بازنشستگان فولاد همچنان می‌توانند براساس قرارداد قبلی از خدمات درمانی بهره‌مند شوند. وی این اقدام را در راستای اطمینان از تداوم پوشش درمانی برای این قشر دانست. به گفته ازوجی، دلیل این تمدید سه‌ماهه، فراهم‌سازی تمهیدات لازم برای برگزاری مناقصه و انتخاب شرکت بیمه‌گر جدید برای یک سال آینده است که با برنامه‌ریزی دقیق انجام خواهد شد. وی تصریح کرد این گام، نویدبخش آینده‌ای روشن‌تر و خدمات بیمه‌ای پایدارتر برای بازنشستگان مربوط خواهد بود.

■ ■ ■

نگرانی کارگران شهرداری ایران شهر از افزایش معوقات مزی

کارگران شهرداری ایران‌شهر از احتمال افزایش معوقات مزدی خود در ماه‌های آینده ابراز نگرانی کردند. چند نفر از کارگران شهرداری ایران‌شهر واقع در استان سیستان و بلوچستان، در گفت‌وگو با ایلنا گفتند: بابت دو ماه معوقات مزدی سال جاری طلبکاریم و با اتمام شهریور ماه، این معوقات به سه ماه افزایش پیدا می‌کند. به گفته یکی از کارگران، هم‌اکنون در مجموعه شهرداری ایران‌شهر نزدیک به ۵۰۰ کارگر قراردادی مشغول به کارند که پیش از این مطالبات معوقه‌شان در خرداد ماه بروز شده بود. وی بابیان اینکه بعد از حدود ۱۷ تا ۱۸ سال هنوز عیدی خود را دریافت نکرده‌ایم، گفت: تنها نگرانی ما ناباشته شدن مطالبات مان در ماه‌های آینده است و اینکه اگر در ماه‌های بعدی از آنها پرداخت نشود، بار دیگر معوقات مزدی ما افزایش می‌یابد. به گفته این کارگر، در حال حاضر یک خدغدعه مهم دیگر کارگران مجموعه شهرداری ایران‌شهر، تحویل‌ندادن یک برگ‌از قرارداد کار به کارگران است که امیدواریم به‌زودی این مشکل نیز مرتفع شود.

■ ■ ■

مرگ سه کارگر روستایی در عمق چاهی عمیق

معاون عملیات سازمان آتش‌نشانی مشهد از جان باختن سه جوان در روستای بمقج بر اثر گاز گرفتگی در چاه ۲۵ متری خبر داد. به گزارش ایلنا، حسین صالح اظهار کرد: آتش‌نشانان گلپه‌ار و چناران‌راهی روستای بمقج شدند تا سه مرد جوان را که در جاده‌چار حادثه شده بودند نجات دهند؛ مأموریتی که با تلاش زیاد در نهایت منجر به خارج کردن پیکر دو تن از این افراد شد. معاون عملیات سازمان آتش‌نشانی مشهد گفت: در پی اعلام مرکز فرماندهی ۱۲۵، نجاتگران ایستگاه‌های ۷ و ۳۶ مشهد نیز برای کمک به آتش‌نشانان گلپه‌ار و چناران به روستای بمقج اعزام شدند. وی ادامه داد: در این حادثه نفر اول برای گناشتن فکشتش وارد چاهی به عمق ۲۵ متر شده اما دچار پانی‌ها گاز گرفتگی شده و در پی آن فرودوم و سوم برای کمک‌رادر چاه شده‌اند اما متأسفانه آنها نیز دچار گاز گرفتگی شدند. به گفته صالح پیکری جان‌نفر سوم نیز توسط آتش‌نشانان مشهد از چاه خارج و تحویل عوامل اورژانس شد. براساس این گزارش، سه فرد فوت شده در این حادثه ۳۶، ۳۸ و ۴۰ ساله بوده‌اند.

■ ■ ■

زمان واریز حقوق بازنشستگان صندوق‌های مختلف اعلام شد

زمان واریز حقوق بازنشستگان صندوق‌های مختلف در آخرین روزهای ماه اعلام شد. به گزارش ایلنا، واریز حقوق بازنشستگان تأمین اجتماعی به‌رول ماه‌های اخیر از ۲۹ ماه‌آغاز تا ۳۱ شهریور ادامه خواهد داشت. در این روزها، معوقات بازمندگان نیز به همراه حقوق پرداخت می‌شود. حقوق بازنشستگان کشوری معمولاً در روز ماقبل پایانی هر ماه واریز می‌شود و تاابعات پایانی روز آخر ماه ادامه دارد. از این رو مستمری بازنشستگان کشوری و فرهنگیان بازنشسته در روزهای ۳۰ و ۳۱ شهریور ماه واریز خواهد شد. حقوق بازنشستگان لشکری نیز روز ۳۱ شهریور ماه پرداخت خواهد شد. واریز حقوق این بازنشستگان معمولاً در یک‌روز کاری به‌طور کامل پرداخت می‌شود.

■ ■ ■

محرومیت بیمه‌شدگان «چوار» از خدمات درمانی

یک فعال کارگری چوار ایلام گفت: بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی شهرستان چوار با مشکلات جدی درمانی مواجه‌اند. عباس خان محمدی درباره ضرورت ایجاد در مانگه تخصصی تأمین اجتماعی در چوار به‌ایلنا گفت: بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی شهرستان چوار با مشکلات جدی درمانی مواجه‌اند و ناچارند برای دریافت خدمات به مرکز استان ایلام مراجعه کنند. این جایجایی اجباری، علاوه بر اتلاف وقت، خطر حوادث جاده‌ای و افزایش هزینه‌ها را نیز به دنبال دارد. وی بیان کرد: نبود مرکز درمانی تأمین اجتماعی در شهرستان چوار، مهم‌ترین مشکل کارگران و بازنشستگان این شهرستان است. به همین دلیل، پیگیر ساخت یک در مانگه ملکی هستیم تا بیمه‌شدگان و بازنشستگان بتوانند از خدمات رایگان این نهاد بهره‌مند شوند. خان محمدی بیان کرد: بیش از ۵۲ درصد جمعیت استان تحت پوشش بیمه تأمین اجتماعی هستند. به همین خاطر ایجاد در مانگه‌ها در منطقه چوار و شهرستان‌های همجوار که عمدتاً کارگری هستند، یک ضرورت جدی محسوب می‌شود. این فعال کارگری گفت: کمبود امکانات درمانی سلامت کارگران را تهدید می‌کند. در حالی که کارگران و بازنشستگان هر ماه بخشی از دستمزدشان را بابت درمان به صندوق تأمین اجتماعی پرداخت می‌کنند، از امکانات کافی و مناسب درمانی برخوردار نیستند.